ÇAĞDAŞ EĞİTİM

ISSN 1300-249X

AYLIK EĞİTİM - ÖĞRETİM DERGİSİ

YIL : 30 SAYI : 316 OCAK: 2005

"Okullarda öğretim görevinin güvenilebilir ellere teslimini, memleket evladının o vazifeyi kendine hem bir meslek, hem bir ideal sayacak üstün ve saygıdeğer öğretmenler tarafından yetiştirilmesini sağlamak için öğretmenlik, diğer serbest ve yüksek meslekler gibi, derece derece ilerlemeye ve her halde refah sağlamaya ugun bir meslek haline getirilmelidir.

Mustafa Kemal Atatürk (1923)

ÇAĞDAŞ EĞİTİM DERGİSİ Tekışık Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı'nın YAYIN ORGANIDIR.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM – OCAK 2005, 316 (s.28-34)

İLKÖĞRETİMDE GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNİN (RESİM-İŞ) SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

PROBLEMS OF ART EDUCATION IN ELEMENTARY SCHOOLS AND SOLUTION SUGGESTIONS

Arş.Gör. Abdullah Ayaydın
Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi ABD.

ÖZET

Bilim ve teknolojinin ilerlemesiyle birlikte eğitim alanında önemli gelişmeler olmaktadır. Bu gelişmelerle birlikte, dünyada sanat eğitimine verilen önem her geçen gün daha da artmaktadır. Türkiye'de ise bu gelişmelerin yeterince takip edilememesinin yanında, sanat eğitiminde (Resim-İş) tartışılması ve çözüme kavuşturulması gereken bazı sorunlar bulunmaktadır. Yıllardan beri süregelen bu sorunların çözümsüz kalması sanat eğitimi alanındaki birçok akademik çalışmanın yaşama geçirilmesini engellemektedir. Dolayısıyla bu alandaki birçok araştırma, dergi veya kitap sayfaları arasında kaybolmaktan öteye geçememektedir. Bu çalışmanın amacı; görsel sanatlar eğitimi alanında karşılaşılan sorunları tespit etmek, bunların sanat eğitimine olumsuz etkilerini irdelemek ve çözüm önerileri sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: *Sanat eğitimi, sanat öğretimi, Resim-İş eğitimi sorunları.*

ABSTRACT

There have been important improvements in the field of education as a result of development of science and technology. Thus, the emphasis given to the art education has increased in the world recently. However, these developments have not adequately been pursuit in Turkey. So there have been some problems needed to discuss and to find solutions in art education. Due to the lack of solution to these problems, there have been a lot of academic studies that haven't conducted in art education. Therefore, many studies in this field have disappeared in the pages of journals and books. The purpose of this study is to explore the challenges that have been confronted with the area of art education and to examine the negative effects of these challenges on art education and to represent some suggestion.

Key Words: *Problems of Art Education, Aestetic, Fine Arts, Visual Art Education*

GİRİŞ

Yaşanmakta olan iki binli yıllarda, gelişen teknoloji ile birlikte eğitim alanında da önemli gelişmeler olmaktadır. Hızlı gelişmelerin yaşandığı alanlardan biri de sanat eğitimidir. Görsel kültür, görsel okur-yazarlık, görsel zeka gibi yeni kavramlar sanat eğitiminin önemine dikkat çekmekte ve sanat eğitimini genel eğitim içinde daha önemli yerlere getirmektedir. Bu gelişmelerin sonucu olarak, dünyada sanat eğitimine verilen önem her geçen gün daha da artmaktadır. Böylece, dünyada sanat

eğitiminin içeriğinin neler olması gerektiği, kullanılması gereken yöntem ve teknikler vs. tartışılırken, Türkiye'de sanat eğitiminin (Resim-İş) gerekliliği bile tartışma konusu olmaktan henüz kurtulamamıştır.

Bugün Türkiye'de giderek bozulan kültür ortamı, daha iyi yaşam için daha güzel bir çevre özlemi, çocukların ve gençlerin işlenmeyi bekleyen yetenekleri ve yaratıcılıkları sanat eğitimini toplum için her zamankinden daha önemli ve zorunlu hale getirmiştir (Kırışoğlu, 2002,1). Durum böyle olduğu halde, sanat eğitimi toplum için önemli olduğu ölçüde ihmale de uğramaktadır. Halk arasındaki özel konuşmalardan akademik düzeydeki insanların dile getirdikleri görüşlere kadar bu konu etrafındaki fikirlere bakıldığında; sanat eğitimine yönelik önyargı ve yanlış tutumların hala devam ettiği görülmektedir. Böylece, sanat eğitimi yıllardır okullarda en sorunlu alanlardan biri olmaya devam etmektedir.

Boydaş (1996,8) Resim-İş dersi için; sanat eğitimini genellikle kağıt, kalem ve boyaya indirgeyen atölye ağırlıklı yaklaşımların, yetersiz ve yanlış bir yönlendirme olduğunu; böyle bir anlayışın diğer disiplinlerden kopuk, üç boyutlu tasarıma yer vermeyen, fikri boyutu olmayan, öğrencinin tasarım gücünü sınırlayarak onları sanat eğitiminden soğutan bir yaklaşım olduğunu belirtmektedir.

Uçan'a (1996,130-131) göre; sanat eğitimi, kavramsal temeller ve kuramsal model bakımından yeterince sağlam ve tutarlı bir çerçeveye oturtulmalıdır. Düzeyi, süreci ve içeriği ne olursa olsun, sanat eğitimi temelde "*genel, özengen ve mesleki*" olmak üzere üç ana amaç doğrultusunda tasarlanıp gerçekleştirilmesi gereken bir eğitim alanıdır.

San'a (1995,13) göre; en temel sorunlarımızdan biri sanat eğitimi dersleri adı altında sanatı bütüncül anlamıyla işleyen derslerin henüz örgün eğitimde programlara girmemiş olmasıdır. Resim-müzik gibi ayrı ayrı yapılan dersler yerine el becerilerini, el uğraşlarını ve üç boyutlu çalışmaları da içeren, müzikli, danslı, dramalı sanat eğitimi dersleri olmalıdır.

Gökaydın'a (1996,28) göre ise; "Gerek uygulama metodu, gerekse içerik olarak hiçbir yararı olmayan Resim-İş dersi, isminden başlayarak kesin bir çizgi ile sanat eğitiminden ayrılmalı ve hatta bu dersin bütünü ile yerini almalıdır".

Bazı sanat eğitimcileri -çoğu gelişmiş ülkenin tercih ettiği gibi- sanat eğitiminin dört disiplinin birleşmesinden oluşan "Displine Dayalı Sanat Eğitimi" anlayışına göre düzenlenmesi gerektiğini savunmaktadır. Bu görüşe göre sanat eğitimi; estetik, sanat tarihi, sanat eleştirisi ve uygulama alanlarının birleşiminden oluşmalıdır (Stokrocki,M- O.Kırışoğlu,1996).

İlköğretim okullarındaki uygulamalar incelendiğinde, sorunların ders içinde yaşanan olumsuzluklarla sınırlı kalmadığı, görünenin ötesinde çok boyutluluk taşıdığı anlaşılmaktadır. Yaşanan bu sorunların genel olarak; eğitim programından, fiziki ortamların yetersizliğinden, sosyal ve kültürel çevre ile yanlış anlayışlardan, sanat eğitimcisinden ve yetersiz adlandırmadan kaynaklandığı görülmektedir. Bunlardan dolayı çalışmada; eğitimde günümüzdeki gelinen son nokta dikkate alınarak, sanat eğitiminin işlevini yerine getirmesine engel olan öncelikli sorunları tespit etmek ve bunların çözümü için öneriler sunmak amaçlanmıştır.

Görsel sanatlar eğitiminin işlevini yerine getirmesine engel olan öncelikli sorunların; eğitim programından, fiziki ortamın yetersizliğinden, sosyal ve kültürel çevre ile yanlış anlayışlardan, sanat eğitimcisinden ve yetersiz adlandırmadan kaynaklandığı görülmektedir.

1. Eğitim Programından Kaynaklanan Sorunlar

Öğrencilerin karşılaştıkları öğrenme durumlarının ve geçirdikleri yaşantıların tümünün eğitim programını oluşturduğu (Fidan, 1996,15), eğitim programının da dersi olumlu ya da olumsuz bir çok

yönden etkileyebildiği bilinmektedir. Türkiye'de uygulanan eğitim programının Resim-İş dersi üzerindeki olumsuz etkilerinden bazıları aşağıdaki gibi sıralanabilmektedir:

Türkiye'de ilköğretim Resim-İş eğitimi programı çağdaş gelişmeleri takip edememektedir (Çakır, 1990,119; Yurdakul, 1990,83). Dolayısıyla uygar insan yetiştirmekten uzaktır (Artut, 2001,110). Ayrıca, bu program öğrencinin ilgi, istidat ve yeteneklerine göre yetiştirilmesine uygun değildir (Çakır,1990,120). Böylece müfredat programımızın içerik yönünden yetersiz olduğu söylenebilir (Özgen, 1996,36). Resim-İş dersi yıllık planlarında yapılan gözlemlerde ise derslerin çağdaş sanat eğitimi anlayışından uzak olduğu, her yıl aynı konuların tekrar edildiği ve dersin sadece çizim-boyama dersi olarak algılandığı görülmektedir (Gökay, 2002,134). Öğretim programları, yıllık ve günlük planlarda da çoğunlukla yuvarlak ve belirsiz kavramlardan oluşan amaçlar yer almaktadır (Kırışoğlu, 2002,11).

Resim-İş öğretimi ders programı konular ve teknikler açısından ders süresine oranla çok yoğundur. Her hafta yeni bir gerecin kullanıldığı etkinliklerde henüz bir gereci tanımadan ötekine geçmek çocuklarda öğrenmeyi kesintiye uğratmaktadır (Kırışoğlu, 2002,11).

Kuram ve uygulama birbirini tutmadığı gibi müfredatta bulunan pek çok konu da derslerde işlenmemektedir (Çakır,1990,119). Kırışoğlu'na (2002,4) göre; Batıdan gelen yeni görüşlerin özümsenip uygulamaya konmasındaki yavaşlık, kuram ve uygulamadaki bu çelişkinin bir başka boyutunu oluşturmaktadır.

Müfredat programında Resim-İş dersine ayrılan zaman yeterli değildir (Çakır,1990,119; Kırışoğlu, 2002,7; Özgen, 1996:36; Özsoy,1998,61; Öztop,1993,45; Yurdakul, 1990,83). Bu süre içinde öğretmenler öğrencilerine yeterli zaman ayıramamaktadır (Erbay, 2000,169). Kurtuluş'un (2002,123) yaptığı bir araştırmaya göre; Cumhuriyetin ilk yıllarından günümüze değin Resim-İş ders saatlerinin giderek azaldığı ve bu durumun derse yönelik öğrenci tutumlarına olumsuz yönde yansıdığı görülmüştür.

Çeşitli sebeplerden dolayı Resim-İş dersine zaman zaman farklı branşlardan öğretmenler girmektedir (Çakır,1990,119). Ayrıca, ilkokullarda resim dersi çoğu zaman bir diğer dersin tamamlayıcısı olmakta veya diğer derslerin uygulama alanına girmektedir (Öztop, 1993,44). Erdem (2002,72), hala günümüzde sınıf öğretmenlerinin resim derslerinde başka dersler yaptırmalarını, onların sanat eğitimi konusundaki yetersizliklerinin ve eğitimini aldıkları derslerin davranış değişikliği oluşturmadığının somut göstergesi olduğunu belirtmektedir.

Müfettişlerin çoğu zaman farklı branştan olması, öğretmenlere yol gösterici olunmasına engel olabilmektedir. Bu bağlamda Resim-iş derslerinde denetlemelerin yetersiz olduğu söylenebilir (Çakır,1990,120, Yurdakul, 1990,83).

Ülkemizde genel eğitimle ilgili yapılan toplantılarda, araştırmalarda, sanat eğitimi konularına çok az yer verildiği ya da gereken ağırlığın verilmediği gözlenmektedir (Telli, 1990,3). Ayrıca, yapılan etkinliklere katılan öğretmen, yönetici ve velilerin sayısı çok az olduğundan yapılan çalışmalar istenen ölçüde amacına ulaşamamaktadır.

Uygulanmakta olan sınav sistemi, Resim-İş dersini olumsuz yönde etkilemektedir. Kırışoğlu'na (2002,1) göre; çocuklar bütün güçlerini sınavlara hazırlık çalışmalarına verirken, öğretmenler de hazırlığa katkı yarışında Resim-İş dersine gereken önemi vermemektedir. Böylece öğrencilerin -isteseler bile- sanata karşı ne ilgileri ve istekleri ne de güçleri kalmaktadır.

Resim-İş dersi, öğrencilerin çok az bir kesimine hitap eder olmaktan kurtarılamamıştır. Bingöl (1975,59) Resim-iş eğitiminin ancak herhangi bir nedenle resme ilgi duyan az sayıda öğrenci üzerinde etkili olabildiğini belirtmektedir. Aradan geçen zamana rağmen bugün de durumun pek farklı olduğu söylenemez.

Sanatın niteliği ile insan yaşamındaki yeri, önemi ve işlevleri konularında, ilgililerin birçoğunda önemli derecede bilgi ve bilinç eksikliği, bilgili ve bilinçli yaklaşım yetersizliği vardır (Uçan,1996,130).

2. Fiziki Ortamların Yetersizliğinden Kaynaklanan Sorunlar

Öğretimin gerçekleşmesinde fiziki ortamın, çalışma yerinin, ders araç gereçlerinin, çevre düzeninin dersin amacına ulaşmasında doğrudan etkili olduğu açıktır. Aşağıda Resim-İş dersinde fiziki ortam yetersizliğinden kaynaklanan bazı sorunlar sıralanmaktadır.

Resim-İş Programının büyük bir kısmı atölyeyi zorunlu kılmaktadır. Fakat, okullarda atölyeler yetersiz olduğu kadar bazen de hiç yoktur. Araç gereç yokluğu bile çoğu zaman sorun olmaktadır (Çakır, 1990,118; Kırışoğlu, 2002,7; Öztop, 1993,45).

Sanat eğitimcisini olumlu bir biçimde yönlendirecek bilimsel nitelikli kaynakların eksikliği yaşanmaktadır (Özgen, 1996,36). Öğrenciler için derse yönelik kaynak yayınlar yeterli değildir. Kitle iletişim araçlarından faydalanılmamaktadır (Artut, 2001,110; Çakır,1990,120).

Sanat eğitiminde bilim ve teknolojiden yeterince yararlanılmamaktadır (Etike,1995,20, Uçan,1996,131). Oysa bilim ve teknolojinin getirdiği yeniliklerin görselliği artırdığı (bilgisayar, VCD vs.), sanatsal materyalleri daha cazip ve etkili hale getirdiği bilinmektedir.

3.Sosyal ve Kültürel Çevre ile Yanlış Anlayışlardan Kaynaklanan Sorunlar

Sanat eğitimi hakkında yanlış anlayışlar ve çağdaş olmayan görüşler, sanat eğitiminin genel eğitim içindeki yeri ve önemi konusunda belirleyici olabilmektedir. Bu durumun neden olduğu bazı sorunlar şunlardır:

Türk toplumunda hâlâ çeşitli sebepler sanat eğitimine olumlu bakışı engellemektedir (Erbay, 2000,175). Ülkemizde sanat boş zamanları değerlendirme, bir fantezi ve süsleme düşüncesiyle geleneksel bir anlayış olarak algılanmıştır. Ayrıca velilerin sanat eğitimine ilişkin önyargı ve tutumları da belirleyici olmaktadır (Artut,2001,110). Böylece, Resim-İş dersi bir boş zaman uğraşısı, çocukların rahatlayacağı bir etkinlikler toplamı olarak düşünülmekte bu yüzden ikinci derecede önemli bir ders durumuna düşmektedir (Kırışoğlu, 2002,5). Bu durumu Telli (1990,3); birkaç yüzyıl bilim, teknik ve sanattaki gelişmelere kapalı kalan toplumumuzun, gerilerde kalan bir çağı bütünüyle atlayıp, araştırmaya, yaratıcılığa, özgür düşünceye geçebilmesinin kolay olmamasına bağlamaktadır.

Seminer, sempozyum, konferans gibi etkinlikler sınırlı kalmaktadır (Çakır, 1990,119). Öğretmen, idareci, veli gibi farklı kesimlerden katılımın olmaması da etkinliklerin istenen ölçüde amacına ulaşması için yeterli olmamaktadır.

Öğrenci, öğretmen, veli arasında arzu edilen ölçüde diyalog görülmemektedir. Velilerde sanat eğitimine karşı ön yargı ve yanlış tutumlar varlığını devam ettirmektedir (Artut, 2001,110; Çakır, 1990,120, Yurdakul, 1990,83).

Sanatın bir zeka uğraşısı değil el uğraşısı olduğu; renk, çizgi, form gibi değerlerle uğraşmanın fazla düşünmeyi gerektirmeyeceği (Kırışoğlu, 2002,5) gibi yanlış bilgiler günümüzde de varlığını devam ettirmektedir. Oysa eğitimdeki yeni gelişmelerle birlikte zeka anlayışı değişmiştir. Gardner (1983,1999) insan zekasının farklı zeka alanlarının çeşitlemesinden oluşan geniş bir yetenekler yelpazesine sahip olduğunu ve her insanda bulunan sekiz zeka alanından birinin de görsel-uzamsal zeka olduğunu belirtmiştir. Ayrıca Gardner, yetenek ile zeka deyiminin birbirinden farklı şeyler olmadığını ileri sürmüştür (Vickers ,1999,121).

Galeri ve müzelerin yetersizliği ya da yokluğu da günümüzde sanat eğitiminin sorunları arasında sayılmaktadır (Artut, 2001,110). Ayrıca, yaygınlaştırılmış bölge sanat merkezleri, yaşlılar eğitim merkezleri, çocuk sanat müzeleri, halka açık sanat, iş ve tasarım fuarları, festival ve hobi kulüpleri yoluyla halkın sanatsal ve estetik eğitimlerinin gerçekleştirilmemiş olması da sanat eğitiminin problemlerinin çözüme kavuşturulamamış olmasında etkili olmaktadır (Özsoy,1998,60).

Sanat eğitiminin önemini anlamayan pek çok aile çocukları için üniversite eğitiminde mühendislik, işletme gibi bol kazanç getireceğini tahmin ettikleri bölümleri tercih etmektedir (Erbay,2000,175). Bu durum sanat eğitiminde kaliteyi düşürebilmektedir.

Toplumumuzda sanat dersleri hala sadece bir yetenek dersi olarak algılanmaktadır (Özsoy,1998,60). Yetenekli yeteneksiz ayrımı bir çok öğrencinin sanatı öğrenmesini engellediği gibi, öğretmeni de dersini öğretmekten alıkoymaktadır (Kırışoğlu, 2002,6). Oysa sanat eğitimi bütün öğrencilerin bir imgenin ve sembol yüklü bir dünyanın anlamını çözmeleri ve onu anlamaları için çok çeşitli yeteneklerini geliştirmelerine yardım eder. Bu, sanat eğitimini genel eğitimin zorunlu bir parçası yapmaktadır (Anonymous, 1994,3).

4. Sanat Eğitimcisinden Kaynaklanan Sorunlar

Öğretmen, eğitimin asli ve vazgeçilmez unsurudur ve öğretmen nitelikleri öğretimi belirli bir ölçüde etkiler (Binbaşıoğlu,1994,272). Böylece öğretmende var olan eksiklik bir çok sorunu da beraberinde getirmektedir. Sanat eğitiminde öğretmenden kaynaklandığı düşünülen bazı sorunlar şöyledir:

Sanat eğitimcisi yetiştiren kurumlara öğrenci seçilirken niteliğe bakılmaması, bu da öğretmenin nitelik olarak yetersiz olması sonucunu doğurmaktadır (Çakır, 1990,119; Yurdakul, 1990,83). Alan bilgisi ve öğretmenlik bilgisi yetersiz olmakta, buna paralel olarak da yöntem ve uygulama sorunları yaşanmaktadır (Artut, 2001,110).

Sanat eğitimcisi yetiştiren kurumlarda kalite standardı belirlenmemiştir. Beykal'ın (2002,315) araştırmasında; her üniversitenin kendisine farklı program uyguladığı ve buna göre sanat eğitimcisi adayları yetiştirildiği gözlenmiştir. Hatta aynı üniversitede okuyup farklı atölyelerde yetişen öğrenciler için bile aynı durumun söz konusu olduğu ortaya çıkmıştır.

Sanatçı öğretmenler ve gelenekçi kesim tartışması devam etmektedir (Yurdakul, 1990,84). "Sanatı öğretmek için sanatçı olmak gerekir mi ya da sanatçı olmak yeterli mi?" gibi soruların cevabında görüş birliğine varılamamıştır.

5. Adlandırma ve İçerikten Kaynaklanan Sorunlar

İlk ve orta öğretimde verilen ve plastik sanatların iki ve üç boyutlu alanları ve çeşitli tasarım konuları ile eleştirel ve estetik eğitimi vb. gibi çeşitli amaçları içeren dersin sadece "resim dersi" olarak adlandırılması (Özsoy,1998,60) bir çok sorunu beraberinde getirmektedir:

Sanat eğitimi yalnızca Resim-İş eğitimi biçiminde düşünülmektedir (Özgen, 1996,36). Böylece veliler ve öğrenciler –çoğu zaman öğretmenler de- bu derste sadece resim çizmenin öğretildiğini düşünmekte ve dersi buna göre değerlendirebilmektedir.

Görevi, öğrencilerin sadece resimsel yeteneklerini geliştirmek olmayan; onlardaki yaratıcılık ve yetenekleri iki ve üç boyutlu çalışmalarla geliştirmenin yanısıra, tüm öğrencilerin estetik duyarlılıklarını, eleştirel yönlerini zenginleştirmek ve kültürel mirasa, sanata, sanatçıya ve sanat eserine sahip çıkma bilincini vermek olan bir sanat öğretmeni sadece "Resim Öğretmeni" olarak adlandırılmaktadır

(Özsoy,1998,60). Bu sorun ise sanat eğitimcisinin eğitim alanında ve toplum içinde hak ettiği saygıyı görmesine engel olmaktadır.

Sanat eğitimi alanında kavram karmaşası yaşanmaktadır. "Sanat Eğitimi" ve "Sanat Öğretimi" adlandırmalarının bile neleri tanımladığı ve kapsamlarının neler olduğu konularında farklı ve çelişkili görüşler vardır (Özsoy, 1998,60). Böylece ilkelerde ve amaçlarda istenilen birlik sağlanamamıştır (Özgen, 1996,36).

SONUÇ

Türk Milli Eğitim sisteminde Resim-İş dersinin ciddi sorunları vardır. Bu sorunlardan bazıları zaman zaman kısmen çözümlense de (araç-gereç, ders planı gibi), temel sorunlar varlığını korumaktadır.

Toplum olarak sanata ve sanat eğitimine bakış açımız ve bu konudaki bilinçsizliğimizin eğitimimize yansımaları temel sorunu oluşturmaktadır. Bunun yanında; dersin amaçlarının ve içeriğinin henüz tam olarak anlaşılmamış olması, kişisel fikirlerine göre hareket edilmesine olanak tanıması; yetenekle ilgili olması gibi yanlış inanışlar, bununla birlikte idareci ve öğretmenlerin de ancak yetenekli öğrencilerle çalışma yapılabileceği anlayışı sanat eğitimcisini zor duruma düşürmektedir. Bunun sonucu olarak ise sanat eğitimindeki başarısızlıkla birlikte; gün geçtikçe çirkinleşen bir çevre, düzeysiz bir kültür ortamı, beğeniden yoksun, kendine ve geleceğe güvensiz, yeniliğe kapalı bir toplum ortaya çıkmaktadır.

Sanat eğitimi ile ilgili sorunların her birine ayrı ayrı çözümler aramanın yeterli olmayacağı, sorunlara geniş bir perspektif içinde yaklaşmak ve çağın gereklerine uygun kalıcı çözümler aramak gerektiği anlaşılmaktadır.

Ayrıca, ilköğretim okullarında yer alan Resim-iş eğitimi dersinde; dersin içeriği ve ders öğretmenlerinde bulunması gereken özelliklere yönelik bir kalite standardının olmadığı görülmüştür.

ÖNERİLER

Resim-İş öğretim programı çağın koşullarına ve eğitimde yaşanan gelişmelere paralel olarak tekrar gözden geçirilmeli ve derse ayrılan süre artırılmalıdır.

Sanat eğitimcisi yetiştiren kurumlarda nitelikli sanat eğitimcisi yetiştirilmeli ve bu amaca yönelik öğrenci alımı ve yetiştirilmesinde kalite standartları belirlenmelidir.

Çağın yeni bilimsel koşullarına uyabilmeleri ve alandaki yenilikleri takip edebilmeleri için sanat eğitiminde uzman kişiler tarafından, Resim-İş öğretmenlerine, okul yöneticilerine ve diğer branşlara yönelik hizmet içi eğitim verilmelidir.

Resim-İş Öğretmenleri kitle iletişim araçlarıyla ve yeni basılı kaynaklarla aydınlatılmalı ve gelişmelerden haberdar edilmelidir.

Okul, öğrenci ve veli arasında sağlıklı diyalog kurulmalı, sanat eğitiminin önemi; veli toplantıları, seminer ve sempozyumlarla yeterince anlatılmalıdır.

Sanat eğitimcileri arasında iletişimi, dayanışmayı sağlayacak ve sanatsal etkinlikleri artıracak dernekler kurulmalıdır.

Sanat eğitiminde galeri ve müzelerden daha fazla faydalanılmalıdır. Bu amaçla müze eğitimi ders programı içine dahil edilmelidir.

Sanat eğitimi alanda teftiş yapabilecek bilinçli müfettişler yetiştirilmelidir ve sanat eğitimi dersini bu alanda uzmanlaşmış müfettişler teftiş etmelidir.

KAYNAKLAR

Anonymous. (1994). NAEA (National Art Education Association). The National Visual Arts Standarts, Reston.

Artut, K. (2001). Sanat Eğitimi Kuramlar ve Yöntemleri, Ankara: Anı Yayıncılık.

Beykal, F.(2002).”Günümüz Koşullarında Sanat Eğitimcisinin Özellikleri Nelerdir ve Hangi Niteliklere Sahip Olmalıdır?”, Sanat Eğitimi Sempozyumu, Ankara :G.Ü. İletişim Fakültesi Matbaası.

Binbaşıoğlu, C. (1994). Genel Öğretim Bilgisi (7.Baskı), Ankara: Kadıoğlu Matbaası.

Bingöl, C. (1975). Resim Nedir, Nasıl Yapılır, Nasıl Öğrenilir, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Boydaş, N.(1996). “Sanat Kültürü Yansıtır”, Milli Eğitim Dergisi, (131):8.

Çakır, A. (1990). Ortaöğretim Kurumlarında Resim-İş Öğretimi ve Sorunları, Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.

Erbay, M. (2000). Plastik Sanatlar Eğitiminin Gelişimi, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

Erdem, Ü. (2002). Sanat Eğitimi, Ankara: Nobel Yayınları.

Etike, S. (1995). Sanat Eğitimi Yazıları, Ankara: İlke Kitabevi Yayınları.

Fidan, N. (1996).Okulda Öğrenme ve Öğretme, Ankara:Alkım Kitabevi.

Gardner, H. (1983). Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences. New York: Basic Books.

Gardner, H. (1999). Intelligence Reframed:Multiple Intelligences For the 21.Century, New York: Published by Basic Books.

Gökay, M. (2002). “İlköğretim II. Kademede Resim-İş Öğretmenlerinin Yaptıkları Yıllık Ders Planlarının Konu, Amaç, Metod ve Teknik Bakımından Değerlendirilmesi”, Sanat Eğitimi Sempozyumu**,** Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Matbaası.

Gökaydın, N. (1996). “İlköğretimden Yükseköğretime Kadar Sorunları İyi Bilen Sanat Eğitimcisi Yetiştirilmelidir”, Milli Eğitim, (131):28.

Kırışoğlu, O.T. (2002). Sanatta Eğitim, Görmek Öğrenmek Yaratmak, Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Kurtuluş, Y. (2002). “İlköğretim Resim-İş Derslerinin Haftalık Ders Dağıtımı İçindeki Yeri ve Öğrenciler Üzerindeki Etkileri”, Milli Eğitim, (153-154):123.

Özgen, M.K. (1996). “İlköğretimden Yükseköğretime Kadar Sorunları İyi Bilen Sanat Eğitimcisi Yetiştirilmelidir”, Milli Eğitim, (131):36.

Özsoy, V. (1998). “Yetmişbeşinci Yılda Sanat Eğitimi ve Öğretimi (Resim-İş Eğitimi)”, Milli Eğitim, (139):60.

Öztop, Ş. (1993). “Sorunların Işığında Sanat Eğitimi”, Çağdaş Eğitim Dergisi, 18 (187): 44-45.

San, İ. (1995). Sanat Eğitiminin Geleceği, Ankara: Mert Matbaası. (Seminer 20-22 Ekim 1994).

Stokrocki,M- O.Kırışoğlu.(1996). Ortaöğretim Sanat Öğretimi, Ankara: YÖK/DB, M.E.G.P.

Telli, H. (1990). “Türkiye’de Resim-İş Öğretimine Genel Bir Bakış”, Ortaöğretim Kurumlarında Resim-İş Öğretimi ve Sorunları, Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.

Uçan, A. (1996). İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Yurdakul, İ. (1990). “Ortaöğretimde Sanat Eğitimi Sorunları”, Ortaöğretim Kurumlarında Resim-İş Öğretimi ve Sorunları, Ankara:Türk eğitim Derneği Yayınları.

Vickers, Clinton J. (1999). Çoklu Zeka : Görüşmeler ve Makaleler (Çev.Meral Tüzel), İstanbul: BZD Yayıncılık.